

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej aj ako „MPSVR SR alebo „gestor“)

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „zákon o sociálnej ekonomike“ alebo „zákon č. 112/2018 Z. z.“)

Lokalizácia: § 15a ods. 3 písm. a) body 1 a 2

Účinnosť: 01. 07. 2023

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 173

Podmienky uzatvorenia a výkonu investičnej zmluvy

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex: <https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2021/361>
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu: <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=8&ID=1214>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

Ex post hodnotenie vykonané k: 19. 06. 2025

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:

Hodnotená regulácia bola do zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch zavedená prijatím zákona č. 494/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Účelom hodnotenej regulácie je legislatívna úprava podmienok vstupu rozvojového kapitálu do rodinného podniku spôsobom ekvity a súčasne vytvára právnu fikciu, v rámci ktorej aj pri zmenených podmienkach daný podnik i naďalej spĺňa základné definíčné znaky rodinného podniku. Vyššie uvedená právna úprava umožňuje rodinným podnikom využívať, okrem vlastného a bankového financovania, aj tzv. ekvitné financovanie. Regulácia zadefinovala minimálne obsahové náležitosti tzv. investičnej zmluvy (konkrétne v znení bodov 1. a 2.), kedy sa podmienka podľa § 15a ods. 1 písm. b) prvý a druhý bod zákona č. 112/2018 Z. z. považuje, počas celej doby platnosti investičnej zmluvy, za splnenú.

Ekvitné financovanie významne rozšírilo existujúce možnosti financovania rodinného podnikania a to prostredníctvom súkromných investorov, ktorí za poskytnutie kapitálu nadobúdajú príslušný podiel na základnom imaní príslušného rodinného podniku. Jedným z cieľov vyššie uvedenej novelizácie zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch bolo legislatívne vymedziť základnú definíciu, ciele a určujúce znaky rodinného podniku a zároveň aj jednotlivé podmienky evidencie rodinného podniku (resp. podmienky získania, zániku a zrušenia štatútu registrovaného rodinného podniku). Podľa zákona č. 112/2018 Z. z. je základným určujúcim znakom rodinného podniku existencia rodinných väzieb. Tieto väzby sú pre rodinný podnik zásadné tak z pohľadu jeho vnútorného fungovania, ako aj z pohľadu ich vplyvu na samotné podnikanie. Hlavným cieľom rodinného podniku je podnikanie v zmysle zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, avšak na rozdiel od bežných podnikov, rodinné podniky môžu klať zvýšený dôraz aj na kultiváciu rodinných väzieb vo vnútornom prostredí rodinného podniku, posilňovanie rodinných hodnôt a kvality rodinného života, nevynímajúc rozvoj rodinnej hmotnej kultúry a tradície. Rodinný podnik tak neplní len základný cieľ realizácie podnikateľskej činnosti s cieľom tvorby zisku, ale môže mať aj vyšší zámer s cieľom kultivácie a rozvoja rodinného prostredia a spoločnej rodiny. Štátnu správu na úseku činnosti

a prevádzkovania rodinných podnikov (podľa § 15a a nasl. zákona č. 112/2018 Z. z.) vykonáva MPSVR SR.

9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)

V §15a ods. 3 písm. a) sa v bode 1. a 2. nastavujú podmienky investičnej zmluvy medzi rodinným podnikom a vonkajšími subjektmi, regulácia sa týka detailných podmienok zmlúv a zasahuje do vnútorných procesov rodinných podnikov. Investičná zmluva je internou vecou rodinného podniku, nemala by byť podmienkou pre schválenie/evidovanie rodinného podniku. Cieľom ex post hodnotenia bude preskúmať nastavené podmienky uzatvorenia investičnej zmluvy v prípade rodinných podnikov.

9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:

Ex ante:

Podľa analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie (ďalej ako „analýza“) mal materiál vplyv na podnikateľské subjekty (vrátane subjektov sociálnej ekonomiky), ktoré:

- spĺňajú zákonom stanovené podmienky rodinného podniku a požiadajú o zaradenie do evidencie rodinných podnikov, a/alebo
- spĺňajú zákonom stanovené podmienky registrovaného rodinného podniku a požiadajú o zaradenie do registra rodinných podnikov.

V analýze bolo na základe prieskumu Slovenskej asociácie malých a stredných podnikov uvedené, že v r. 2019 – 2020 možno predpokladať, že približne 60 – 65 % z malých a stredných podnikov tvoria rodinné podniky. V analýze bolo odhadované, že:

- v roku 2023 bude na Slovensku evidovaných 2 000 rodinných podnikov (z toho 1 938 malých a stredných) a registrovaných 75 rodinných podnikov (z toho 73 malých a stredných),
- v roku 2024 bude na Slovensku evidovaných 6 000 rodinných podnikov (z toho 5 814 malých a stredných) a registrovaných 165 rodinných podnikov (z toho 160 malých a stredných),
- v roku 2025 bude na Slovensku evidovaných 8 000 rodinných podnikov (z toho 7 752 malých a stredných) a registrovaných 425 rodinných podnikov (z toho 413 malých a stredných).

V analýze nebol určený predpokladaný počet subjektov, ktoré by mali vypracovať investičnú zmluvu na základe podmienok uvedených v regulácii.

Ex post:

Dotknutými subjektami by mali byť rodinné podniky, ktoré by umožnili/uskutočnili vstup rozvojového kapitálu do rodinného podniku spôsobom ekvity.

V súčasnosti nie je ani jeden subjekt evidovaný alebo registrovaný ako rodinný podnik. Potenciálne by mohlo byť ovplyvnených mnoho subjektov, ktoré spĺňajú podmienky pre registráciu alebo evidovanie, avšak rozhodli sa neevidovať alebo neregistrovať ako rodinný podnik z dôvodov náročnej registrácie alebo absencie výhod registrácie.

9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):

V ex ante fáze boli vplyvy na podnikateľské prostredie identifikované len v kontexte všeobecnej implementácie inštitucionálneho rámca v oblasti rodinnej ekonomiky.

Pozitívne vplyvy

Možné pozitívne vplyvy boli identifikované pri tých podnikateľských subjektoch, ktoré sa hlásia k charakteru rodinných podnikov. Pozitívny vplyv sa môže prejavovať najmä vo zvýšenom záujme o „rodinnú značku“, záujme o ochranu duševného vlastníctva, know-how a autorských práv v rodinných podnikoch.

Negatívne vplyvy

Novelizácia zákona č. 112/2018 Z. z. zadefinovala podmienky evidencie a registrácie rodinných podnikov, ktoré sú spojené s administratívnymi nákladmi pre tie podnikateľské subjekty, ktoré sa rozhodnú požiadať o evidenciu, resp. registráciu. U registrovaných rodinných podnikov dochádza k ďalším administratívnym nákladom, a to v dôsledku evidenčných a informačných povinností. Evidencia aj registrácia rodinného podniku je však dobrovoľná. Keďže príslušný návrh zákona, ktorým došlo k zmene a doplneniu zákona č. 112/2018 Z. z., svojím znením nezaväzoval žiadne subjekty k informačným alebo iným povinnostiam, konkrétne administratívne náklady, vznikajúce v súvislosti s dobrovoľnou evidenciou či registráciou rodinného podniku, neboli konkrétne vyčíslené. Podnikateľský subjekt, ktorý sa rozhodne požiadať o zaradenie do evidencie rodinných podnikov, podáva písomnú žiadosť na formulári, ktorého obsahovo-formálne náležitosti stanovilo MPSVR SR. Prílohou k žiadosti o evidenciu sú doklady preukazujúce splnenie zákonom stanovených podmienok (jednou z príloh je aj investičná zmluva s legislatívne definovaným obsahom).

Analýza nepomenovala ďalšie negatívne vplyvy, ktoré môžu súvisieť s vnútornými procesmi podniku, ktoré by bránili či znemožňovali podniku predložiť investičnú zmluvu ako súčasť podmienok žiadosti o evidenciu.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
173	Podmienky uzatvorenia a výkonu investičnej zmluvy	§ 15a ods. 3 písm. a) body 1 a 2	01.07.2023	rodinné podniky	-	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie a taktiež boli vypočítané predpokladané náklady spojené s administratívnymi povinnosťami, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol kalkulovaný vplyv na podnikateľské prostredie samostatne. Regulácia určujúca podmienky, resp. obsah investičnej zmluvy, totiž priamo nespôsobuje vznik nákladov. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: Vzhľadom na povahu regulácie a nedostatok údajov pre kalkuláciu nie je možné vypočítať celkové skutočné náklady hodnotenej regulácie na podnikateľské prostredie. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť spôsob vypočítania skutočných vplyvov na podnikateľské prostredie.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
K dátumu spracovania formulára nebol registrovaný/evidovaných ani jeden rodinný podnik. Register rodinných podnikov je dostupný na internetovom odkaze: https://registre.socialnaekonomika.gov.sk/registrovane-rp Evidencia rodinných podnikov je dostupná na internetovom odkaze: https://registre.socialnaekonomika.gov.sk/evidovane-rp
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol vypočítaný vplyv na podnikateľské prostredie samostatne. Zároveň nie je možné vypočítať celkové skutočné náklady hodnotenej regulácie na podnikateľské prostredie vzhľadom na povahu regulácie a nedostatok údajov pre kalkuláciu. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť dôvod rozdielu medzi predpokladanými a skutočnými nákladmi.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie samostatne. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, sekcia sociálnej ekonomiky, odbor koordinácie sociálnej ekonomiky

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

Slovenská asociácia malých a stredných podnikov
a živnostníkov (ďalej ako „SAMP“), IČO: 36065161
Združenie podnikateľov Slovenska (ďalej ako „ZPS“),
IČO: 00586528
Slovenský živnostenský zväz (ďalej ako „SŽZ“),
IČO: 00679321

Zúčastnené subjekty:

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

Forma:

Dátum vykonania:

SAMP

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

25.03.2025

ZPS

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

25.03.2025

SŽZ

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

25.03.2025

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 12.03.2025 do 21.03.2025

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa ďalšie podnikateľské subjekty alebo zastupiteľské organizácie nezapojili.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácií:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

SAMP vznesla voči hodnotenej regulácii svoje pripomienky a námietky, ktoré sa týkali najmä súčasného legislatívneho nastavenia investičnej zmluvy v kontexte rodinných podnikov. Podľa vyjadrení SAMP je súčasná povinnosť dokladania investičnej zmluvy (napr. k žiadosti o zaradenie do evidencie rodinných podnikov) administratívne zaťažujúca a zároveň neopodstatnene zasahuje do vnútorných procesov a záležitostí rodinného podniku. SAMP v tejto súvislosti uviedla, že investičná zmluva je predovšetkým vnútornou záležitosťou rodinného podniku, pretože hlavným a základným záujmom rodinného podnikania (napr. prostredníctvom obchodnej spoločnosti) je dosahovanie zisku a kontinuálny rozvoj podnikateľských aktivít. V závere stretnutia zástupca SAMP vyjadril presvedčenie, že dokladanie príslušnej investičnej zmluvy (samozrejme v prípade, ak bola podpísaná) by nemalo byť podmienkou pre evidenciu (resp. registráciu) rodinného podniku.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plneniu cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

V zmysle príslušných ustanovení zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch sa rodinný podnik chápe ako bežné podnikanie, s presahom pozitívneho sociálneho dopadu. Prostredníctvom znenia § 15a ods. 3 zákona č. 112/2018 Z. z. bola do vyššie uvedeného zákona zavedená právna fikcia, v zmysle ktorej podnik i naďalej spĺňa základné atribúty rodinného podniku, aj keď do tohto podniku vstúpi kapitál formou ekviténeho financovania. Je to z dôvodu, že v prípade tohto typu financovania rodinného podniku môže dochádzať k situáciám, kedy hospodársky prospech vo výške viac ako 50 % zo zisku po zdanení a súčasne väčšinu hlasovacích práv bude vykonávať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nie je členom spoločnej rodiny.

Splnenie zákonnej podmienky podľa § 15a ods. 1 písm. b) body 1 a 2 je, na základe vyššie spomenutej právnej fikcie, podmienené aj tým, že príslušná investičná zmluva musí, počas celej doby trvania investície, spĺňať podmienky podľa § 15a ods. 3 písm. a) bod 1 a 2 zákona č. 112/2018 Z. z. (minimálne obsahové náležitosti investičnej zmluvy). V tejto súvislosti je potrebné dodať, že súčasne musí byť splnená aj podmienka zachovania zákonom stanoveného minimálneho počtu členov spoločnej rodiny ako spoločníkov alebo členov štatutárneho orgánu daného rodinného podniku (§ 15a ods. 3 písm. b) zákona č. 112/2018 Z. z.).

Dôvodom pre zavedenie uvedenej právnej fikcie v rámci § 15a ods. 3 zákona č. 112/2018 Z. z. bolo predovšetkým umožniť vstup súkromného rozvojového kapitálu do rodinného podniku, bez nutnosti zmeny jeho evidencie, prípadne zmeny štatútu rodinného podniku. Gestor v tomto kontexte uviedol, že v rámci výkonu jeho zákonných kompetencií na úseku rodinného podnikania, je oprávnený vykonávať aj kontrolu dodržiavania jednotlivých príslušných podmienok, ktoré určuje hodnotená regulácia. Gestor je zároveň pri tejto činnosti viazaný zákonnou povinnosťou mlčanlivosti, a to nielen vo veciach ochrany osobných údajov v kontexte rodinných podnikov, ale aj v kontexte zachovania súvisiaceho obchodného tajomstva.

V rámci výkonu štátnej správy v oblasti sociálnej ekonomiky a v oblasti rodinných podnikov gestor, okrem iného, priznáva a zrušuje štatút registrovaného rodinného podniku, zaraďuje rodinný podnik do evidencie rodinných podnikov (alebo ho z tejto evidencie vyraduje) a v prípade porušenia príslušných povinností ukladá pokuty podľa § 28 zákona č. 112/2018 Z. z.. V zmysle preukazovania

spĺňania potrebných podmienok a napĺňania atribútov rodinného podniku podľa zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch je gestor oprávnený žiadať doklady, ktoré sú potrebné k preukázaniu spĺňania predmetných podmienok.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Vzhľadom na aktuálne znenie hodnotenej regulácie, SAMP navrhuje prehodnotenie súčasného legislatívneho nastavenia príslušných podmienok uzatvárania investičnej zmluvy medzi rodinným podnikom a subjektom (investorom), stojacim mimo rodinného podniku. Cieľom prehodnotenia by malo byť najmä zrušenie podmienky preukazovania a dokladania investičnej zmluvy, a to tak v rámci predkladania žiadosti o zaradenie do evidencie rodinných podnikov, ako aj v rámci predkladania žiadosti o registráciu rodinného podniku (vo forme prílohy č. 6 k príslušným žiadostiam). Pre rodinné podniky by sa tým, ako uviedol zástupca SAMP, eliminovala nadbytočná administratívna záťaž, pričom uvedený krok by súčasne prispel aj k celkovej racionalizácii a zefektívneniu administratívnych postupov v rámci evidencie, resp. registrácii rodinných podnikov.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

V reakcii na vyjadrenia zo strany SAMP gestor uviedol, že v zmysle § 25 zákona č. 112/2018 Z. z. je orgánom štátnej správy vo veciach registrácie a evidencie rodinného podniku, ako aj vo veci ukladania pokút podľa § 28 zákona č. 112/2018 Z. z. a kontroly dodržiavania povinností podľa tohto zákona. V kontexte kontroly plnenia potrebných podmienok a atribútov rodinného podniku je názoru, že v súlade s príslušnými ustanoveniami vyššie uvedeného právneho predpisu je oprávnený žiadať od rodinného podniku všetky doklady, ktoré sú potrebné k preukázaniu splnenia týchto podmienok. Počas konzultácií gestor opakovane uviedol, že v kontexte investičnej zmluvy nedochádza z jeho strany k žiadnym zásahom ani zmenám tejto zmluvy, ale výlučne len k jej kontrole. Gestor zúčastneným subjektom pripomenul, že ako vecne príslušný orgán štátneho dohľadu na úseku rodinných podnikov, je povinný zachovávať mlčanlivosť o všetkých informáciách a skutočnostiach, ktoré sú v tejto zmluve uvedené.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Hodnotená regulácia bola zavedená s cieľom legislatívnej úpravy problematiky financovania rodinných podnikov prostredníctvom investičných zmlúv. Obsahom hodnotenej regulácie je súčasne aj právna fikcia, v zmysle ktorej príslušný podnik spĺňa základné atribúty rodinného podniku aj po tom, ako do tohto podniku vstúpi tzv. rozvojový kapitál prostredníctvom ekvity. Zároveň podľa § 15a ods. 3 písm. b) zákona č. 112/2018 Z. z. musí byť splnená podmienka, ktorá stanovuje, že „počas trvania investície v prípade obchodnej spoločnosti najmenej polovicu počtu spoločníkov alebo členov štatutárneho orgánu tvoria členovia spoločnej rodiny“.

Cieľom zákonodarcu bolo zadefinovať podmienky, za ktorých môže do rodinného podniku vstúpiť rozvojový kapitál spôsobom ekvity a súčasne zaviesť právnu fikciu, kedy, aj pri zmenených vnútorných podmienkach, bude daný podnik i naďalej spĺňať základné definičné znaky rodinného podniku.

Z pohľadu súčasnej aplikačnej praxe sa prijatím hodnotenej regulácie umožnilo rodinným podnikom, okrem vlastného a bankového (prípadne iného dlhového) financovania, aj tzv. ekvitné financovanie. Je nespochybniteľným faktom, že uvedená možnosť je pozitívnym krokom k diverzifikácii existujúcich zdrojov financovania rodinného podnikania, a tým aj k samotnému rozvoju podnikateľského prostredia na území SR. Z dôvodu potreby zachovania vyhovujúcich podmienok pre rozvoj podnikateľského prostredia je nutné hodnotenú reguláciu čo najviac zharmonizovať s požiadavkami nielen súčasnej aplikačnej praxe, ale aj s požiadavkami samotných rodinných podnikov. Práve v tejto súvislosti zástupca SAMP poukázal na niektoré negatívne aspekty pôsobenia hodnotenej regulácie (napr. v procese podávania žiadosti o registráciu rodinného podniku/o zaradenie do evidencie rodinných podnikov). Zástupcovia SAMP považujú aktuálne znenie hodnotenej regulácie za zbytočne administratívne zaťažujúce. SAMP v tomto kontexte spochybnila najmä prínos a význam povinného dokladania investičnej zmluvy (vo forme samostatnej prílohy) k žiadosti o registráciu rodinného podniku (resp. k žiadosti o zaradenie do evidencie rodinných podnikov).

Gestor v kontexte hodnotenej regulácie uviedol, že jej hlavným zmyslom je umožniť vstup súkromného rozvojového do rodinného podniku, a to pri súčasnom rešpektovaní a dodržaní všetkých pravidiel a podmienok, vlastných takémuto kapitálovému vstupu. V súvislosti s hodnotenou reguláciou gestor tiež uviedol, že vzhľadom na zákonnú povinnosť rodinných podnikov preukázať splnenie požadovaných podmienok a príslušných atribútov rodinného podniku, je v zmysle zákona č. 112/2018 Z. z. oprávnený od týchto podnikov požadovať všetky potrebné doklady.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Alternatívnym riešením, ktoré by mohlo predstavovať pozitívny prínos v oblasti rodinného podnikania a rodinných podnikov, by podľa zástupcu SAMP bola celková úprava a zmena súčasného legislatívneho nastavenia problematiky investičných zmlúv v rámci rodinných podnikov. SAMP vo svojich argumentoch opakovane uviedla, že problematika investičných zmlúv je predovšetkým vnútornou záležitosťou členov spoločnej rodiny, zúčastňujúcich sa na rodinnom podnikaní. Nadmerná ingerencia orgánov štátnej správy do tejto problematiky je z pohľadu zástupcu SAMP kontraproduktívna a pre rodinné podniky administratívne zaťažujúca.

Gestor k vyjadreniam SAMP uviedol, že výkon kontroly a dohľadu nad dodržiavaním príslušných podmienok v súvislosti s investičnými zmluvami realizuje výlučne v súlade a v rozsahu oprávnení, ktoré mu, ako orgánu štátnej správy na úseku rodinných podnikov, priamo vyplývajú zo zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch.

9.4.4 Odporúčenie spracovateľa:

☒ ponechať reguláciu
 ☒ upraviť reguláciu
 ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.4 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Na základe posúdenia argumentov a stanovísk, odprezentovaných počas stretnutia gestorom a zúčastnenými subjektami, spracovateľ odporúča hodnotenú reguláciu upraviť. V kontexte uvedeného spracovateľ vidí priestor na určitú legislatívnu úpravu a prispôbenie hodnotenej regulácie tak, aby v budúcnosti nadmerne nezvyšovala administratívne zaťaženie rodinných podnikov a zároveň, aby zodpovedala požiadavkám súčasnej aplikačnej praxe. V tejto súvislosti bude pri ďalších stretnutiach k predmetnej problematike potrebné súčasne reflektovať aj povinnosti a pôsobnosť gestora, ktoré súvisia s jeho postavením ako orgánu štátnej správy v oblasti rodinných podnikov.

Z praxe však vyplýva, že podnikateľské subjekty v oblasti rodinného podnikania poukazujú aj na ďalšie administratívne a legislatívne prekážky spojené s evidenciou a registráciou rodinných podnikov podľa súčasnej právnej úpravy. Nejednoznačné požiadavky na predkladanie dokumentov, komplikované a obmedzujúce podmienky, napríklad ohľadom štruktúry podniku, ktoré ako celok výrazne znižujú atraktivitu a využiteľnosť tohto režimu podnikania. Okrem uvedeného však najmä absentujú výhody, ktoré by podnikateľské subjekty povzbudili a motivovali evidovať alebo registrovať sa ako rodinný podnik. Z tohto dôvodu spracovateľ odporúča celkovo zjednodušiť a jasne definovať procesy spojené s evidenciou a registráciou rodinných podnikov, odstrániť nadmernú administratívnu záťaž a zaviesť efektívne stimuly na podporu rodinného podnikania. Zároveň by bolo vhodné prehodnotiť vyňatie príslušných ustanovení o rodinných podnikoch zo zákona o sociálnej ekonomike a zapracovať ich do vhodnejšieho právneho predpisu. Z uvedených dôvodov spracovateľ odporúča upraviť legislatívu v oblasti rodinného podnikania, ktorý by zo svojej povahy nevyžadoval dodržiavanie špecifických náležitostí pri vstupe externého investora do rodinného podniku.

Toto stanovisko je potrebné vnímať v kontexte ďalších ex post hodnotení týkajúcich sa zákona č. 112/2018 Z. z.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor právneho predpisu súhlasil s obsahom stanoviska spracovateľa.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia